

sådanne anlæg. Ved forslaget om rumopvarmning stiger værdien af den samlede energibesparelse fordi alternativet til udnyttelse af overskudsvarmen – almindelig rumopvarmning – bliver dyrere. Der vil således ikke ske nogen reduktion af incitamentet til udnyttelse af overskudsvarme i virksomhederne ved, at man beskatter varmeudtag fra produktionsprocesser. Tværtimod gives der et vist yderligere incitament, idet varmeudtaget beskattes, som om varmen var fremstillet på et kedelanlæg, hvor der ikke er konverteringstab i form af skorstenstab m.v.

Med hensyn til ikke at give incitamentet til bevidst fremstilling af spildvarme ved f.eks. at fjerne isolering af produktionsanlæg bemærkes, at man godt nok giver et afgiftsincitament hertil, men modsat, at virksomheden herved oftest vil påføre sig selv større udgifter til energi end ellers. Alene det forhold, at rumopvarmningsbehovet kun er tilstede i fyringssæsonen, vil i de fleste tilfælde gøre det samlet uøkonomisk bevidst at fremstille overskudsvarme.

Det skal dog understreges, at sådanne tilfælde ikke kan udelukkes, men det vurderes, at det alene i meget få tilfælde vil være rentabelt for virksomhederne at foretage sådanne dispositioner.

Specielt vedrørende elektricitet gør der sig særlige opgørelsestekniske forhold gældende. Elektricitet anvendes – omend i begrænset omfang – direkte i særlige installationer til fremstilling af rumopvarmning og fremstilling af varmt vand. Elektricitetsforbrug hertil skal beskattes som almindeligt elektricitetsforbrug i husholdningerne. Ofte vil det dog være meget bekosteligt at foretage separat måling af forbruget i elradiatorer m.v. Der er derfor fastsat regler, hvorefter man kan opgøre forbruget ud fra den installerede effekt ud fra en forudsætning om, at anlæggene anvendes 350 timer pr. måned. For en 1000 W elradiator vil det beregnede forbrug således være 350 kWh pr. måned eller 4.200 kWh pr. år. Det vurderes, at den forenkede opgørelsesregel i de fleste tilfælde vil betyde en vis merbelastning i forhold til, hvis forbruget var opgjort ved måling. Herved gives der ikke incitamenter til, at man undgår måling for at kunne udnytte en billig afgiftsmulighed. I det omfang der måtte ske en for kraftig afgiftsbelastning, vil det give særligt kraftige incitamenter til reduktion af elvarmeeffekten og hermed elvarmeforbruget, hvilket ud fra miljø- og energimæssige hensyn er fordelagtigt.

Anvendelse af elektriciteten til f.eks. drift af motorer og belysning vil imidlertid også bidrage til opvarmningen i de lokaler, hvor belysningen eller motordriften finder sted. Af konkurrencemæssige årsager vil en generel kraftig forhøjelse af elafgiftsbelastningen for erhvervene være u hensigtsmæssig. Der er

derfor et vist afgiftsincitament til at lade lyset brænde i lokaler, der har behov for rumopvarmning, samt at lade elmotorer køre mere end strengt nødvendigt.

Det har været overvejet at lade f.eks. elektricitet til belysning indgå under den forhøjede rumopvarmningsafgift, men administrative og opgørelsesmæssige vanskeligheder gør, at dette ikke er fundet hensigtsmæssigt.

Det er dog spørgsmålet, om den lavere afgift på elektricitet til motordrift og belysning vil gøre, at man erstatter almindelig rumopvarmning med mere spildvarme fra elforbrug. Når rumopvarmningen er fuldt indfaset for erhverv, vil omkostningerne pr. GJ varme fremstillet ved f.eks. fyringsolie eller naturgas, der er et dyrt brændsel, være i størrelsesordenen 75 kr./GJ. Ved en pris inklusive CO₂-afgift på 45 øre pr. kWh vil omkostningen ved spildvarmeopvarmning fra belysning være i størrelsesordenen 125 kr./GJ nettovarme.

Hertil kommer, at det i praksis vil være vanskeligere at styre varmeproduktionen, når den sker som spildvarme fra belysning, at anvendelse af elektriske apparater udsætter disse for et vist slid og endelig, at der kun i visse dele af året er behov for rumopvarmning.

Når man ser de samlede omkostninger ved opvarmning med spildvarme fra belysning og motorer, vil disse normalt være større end ved brug af almindelige brændsler. Det vurderes, at der ikke i noget større omfang vil ske bevidst produktion af spildvarme fra motordrift m.v.

Nærmere om udnyttelse af varme udtaget fra produktionsanlæg, når varmen leveres fra virksomheden

Som nævnt er det ved lovforslaget tilstræbt at finde en balance mellem samfundsøkonomiske og energi- og miljømæssigt forsvarlige udnyttelser af overskudsvarme og hensynet til ikke at give incitamenter til bevidst produktion af overskudsvarme.

Denne balance er fundet ved, at man beskatter udtag af varme fra procesanlæg (»overskudsvarme«) gennem særlige installationer med den almindelige afgiftssats, som om varmen var blevet fremstillet i et fyranlæg, der udnyttede energien 100 pct. effektivt, mens den typiske udnyttelsesgrad varierer fra ca. 75 pct. til 90 pct. Der gives således et vist afgiftsbetinget incitament til at udnytte spildvarmen ud over incitamentet i form af, at der vil skulle anvendes mindre energi ved udnyttelse af overskudsvarmen end ellers. Hvis man fritog varmeudtag fra procesanlæg, ville incitamentet være større, hvilket i visse tilfælde ville kunne være hensigtsmæssigt ud fra isolerede miljø- og energipolitiske hensyn, omend incitamentet da